

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 226/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

162/2008.(XII. 17.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszosok¹ (a továbbiakban: panaszos) 2008. szeptember 21-én előterjesztett panaszát a 2008. december 17-én – dr. Kaltenbach Jenő elnök, testületi tag távollétében – megtartott zárt ülése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szervhez, jelen esetben a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az intézkedés alapjogot nem érintett, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának /2/ bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Panaszos az általa előterjesztett panasz szerint 2008. szeptember 20.-án az esti órákban Budapesten, a Szabadság téri Hazatérés Templomában volt istentiszteleten, amikor általa sérelmezett rendőri intézkedés történt ezért kéri a Testülettől az ügy kivizsgálását és a hivatali helyzetükkel visszaélő rendőrök felelősségre vonását.

I.

Panaszos előadása szerint a fenti időpontban a rendőrség tagjai minden előzetes figyelmeztetés nélkül felszólították a templomban és annak előterében tartózkodó embereket a jogellenes cselekmények abbahagyására.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyi adatait töröltük.

Ekkor panaszos közölte – többedmagával – a rendőrökkel, hogy a rendőrségnek nincs joga a templomban intézkedni.

Ezek után könnygázzal lefújták a templom előterében tartózkodókat így panaszost is.

II.

A Testület a panaszon túlmenően tájékozódott az ügghöz kapcsolódó 2008. szeptember 20-án a Szabadság téren történt eseményekről, adatokat és írásos anyagokat kért be a rendőrségtől, valamint a rendezvényről készült DVD- és hangfelvételeket is tanulmányozta, melyek alapján kialakította állásfoglalását.

III.

2008. szeptember 20-án a délutáni órákra több szervezet jelentett be köztéri rendezvényt. Ennek során a Budapest, V. kerület Szabadság téren 18 óra körüli időben több ezer fős demonstráló a II. világháborúban elesett szovjet katonák emlékére emelt emlékműnél gyűlt össze, abból a célból, hogy a magyarellenesség áldozatai előtt tisztelegjen, és cipőket helyezzen el az obeliszknél.

A rendőrség azonban az emlékművet és közvetlen környékét kordonnal zárta, illetve rendőrsorfalat állított a kordon mögé azért, hogy a tüntetők az emlékművet ne tudják megrongálni, így a cipők elhelyezése lehetetlenné vált.

A jelenlévők közül emiatt többen felháborodtak. A kordonon túli területre a tömeg egy jól körülhatárolható része cipőket, köveket, tűzijáték-rakétákat, petárdákat, üvegeket és molotov-koktélokot dobált – amelyekből néhány, a helyszínt biztosító rendőröket is eltalálta. A tömegből többen az emlékművet biztosító kordont rángatták, megbontották.

A rendőrség 18 óra 25 perckor jól hallhatóan felszólította a tömeget jogellenes magatartásuk beszüntetésére, a térről való elvonulásra, illetve közölte, amennyiben a felszólításnak nem tesznek eleget, kényszerítő eszközöket fognak alkalmazni. A rendőrök könnygázsprayt fújtak a közelállókra és 3 db könnygázgránátot lőttek a tömegbe. A résztvevők ennek hatására a területet futva, menekülve elhagyták, a rendőrök pedig követték őket.

A demonstráció szovjet emlékmű közvetlen közelében békés jellegét elvesztette, olyan eszközöket vetett be a több személy, amely sérülések okozására alkalmasak.

A szétfutó tömeg egy része, – néhány száz ember – a téren található Hazatérés Templomához menekült és ott a lépcsőkön megállt. A Templomban ez idő alatt istentisztelet folyt, melyet a kiabáló, menekülő emberek megzavartak. Többen a templomba is bementek, de a résztvevők többsége a lépcsőn állva figyelte az eseményeket.

A pajzsokkal felszerelt rendőrök, a templom kerítésén kívül rekedtek a templom bejáratához szorították, amikor a beszorított emberek egy része el akarta venni egyik rendőr pajzsát. Ekkor a rendőrök könnygázsprayt fújtak a támadóra, melynek hatására a lépcsőn állók nagy számban betódultak a templom belsejébe, ennek következtében a levegő és a ruházatuk által hordozott könnygáz a templom légterébe is bekerült.

18 óra 30 perc és 18 óra 40 perc között utoljára szólították fel a jogellenesen összegyűlt tömeget, hogy hagyják el a helyszínt az Arany János utcai metró megálló irányába. A rendőrsorfal ekkor kb. 10 méterre állt a templom bejárata előtt. A felszólításra csak 1-2 ember hagyta el a templomot, a többiek vártak, tartottak attól, hogy távozásukat követően előállítják Őket.

A beszorult emberek 19 óra 30 perc körül hagyták el a templomot, és minden gond és atrocitás nélkül eljutottak a metró Deák téri megállójához, ahonnan mindenki békésen elvonult.

A Testület a fenti tények és körülmények, valamint a rendelkezésére álló egyéb dokumentumok alapján megállapította, hogy:

- 1./ Ugyanilyen tartalmú panaszlevél sokszorosított formában, 3 példányban 15 aláírással érkezett a Testülethez.
- 2./ A panaszban leírtak valóságtartalma a Testület vizsgálata során aggályosnak tűnt, hiszen azon személyek, akik az istentiszteleten tartózkodtak nem lehettek a könnygázfújás sértettjei, mert a rendőrök nem mentek be a templomba, sőt a templom lépcsőjére sem.
Mindegyik panaszlevél azt tartalmazza, hogy
„Ezek után könnygázzal lefújták a templom előterében tartózkodó embereket (engem is).”
- 3./ A rendőrség intézkedése nem az istentiszteleten, illetve a templomban tartózkodó hívő személyekre terjedt ki, hanem azokra, akik közül néhányan jogsértő magatartásuk (pl. a rendőrségi pajzsok elvételére irányuló kísérlet) elkövetése után igyekeztek oda a felelősségre-vonás elől bemenekülni. Kétségtelenül megállapítható, hogy többség azonban jogsértő magatartást nem követett el és a könnygáz elől menekült be a Templomba.
- 4./ Az, hogy az istentiszteleten résztvevő hívők is érezték a könnygáz enyhe hatását, annak köszönhető, hogy a fenti személyek a könnygáz kifújását követően betódultak a templomba és „magukkal vitték” a levegővel, illetve ruházatukkal a maró hatású gázt.
- 5./ A templom előterében tartózkodó emberek – a közvetlen könnygáz-alkalmazás időszakának kivételével - elhagyhatták volna a helyszínt, hiszen erre a rendőrség többször is felszólította őket, mégsem tették, mert részben attól tartottak, hogy előállítják őket, illetve a helyszínen lévők számára nem volt egyértelmű, hogy megfelelő méretű menekülő-útvonal áll-e rendelkezésre a felszólításokat követően. Ez utóbbiból következően helyszínen maradásuk nem róható fel nekik.

A rendőri beavatkozás azonban a templomban lévő híveket illetően a lelkiismereti és vallásszabadság megsértését nem merítette ki, mivel templombelső nem esett rendőri intézkedés alá és az ajtó megnyitása indította el azon eseményeket (tömeges behatolás, könnygáz beszűrődése) amelyek együttesen az istentisztelet megzavarását okozták. Az események során az istentiszteleten részt vevők közül személyes szabadsága átmenetileg korlátozásra került azoknak, akik ezen időtartam alatt kívánták volna elhagyni a templomot, ilyen személytől azonban nem érkezett panasz. A templomba betóduló tömeg, pedig nem vallásgyakorlás céljából hatolt be a templomba, így

a lelkiismereti és vallásszabadság sérelme személyüket illetően sem volt megállapítható.

- 6./ Panaszosok sérelmezték, hogy a legmagasabb szintű testi, lelki egészséghez fűződő alapvető joguk megsértése történt a könnygáz alkalmazása miatt.

Azon panaszosok, akik a templomban tartózkodtak és az istentiszteleten vettek részt, csak az előtérből betóduló emberek által bejutó könnygáz hatását érezhették, melyet a rendőrség nem a velük szemben, hanem azon garázda személy-(ek) ellen vetett be, akik a rendőr pajzsát elvételi szándékkal megragadták, az pedig a panaszból nem derült ki, hogy konkrétan kit ért a könnygázspray.

Megállapítható, hogy a rendőri intézkedés nem panaszosok testi, lelki egészséghez fűződő alapvető jogának megsértésére irányult, hanem a renitens kisebbség megfékezésére. A rendőrség könnygázgránátot a Hazatérés templománál nem alkalmazott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőrség a templomnál könnygázgránátot nem használt, csak könnygázspray-t, amelyből legfeljebb csak annyi könnygáz juthatott be a templomba amennyit az oda belépők bevittek, ezért annak mennyisége nem volt akkora, hogy az ott tartózkodók egészségét reálisan veszélyeztethette volna.

- 7./ A Testület kísérletet tett valamennyi - a szó szerint megegyező - panaszt tévő személy meghallgatására, azonban a panaszosok egyrésze nem volt megtalálható az általa megadott címen, a többieket telefonon nem sikerült elérni.

A Testület így a rendelkezésre álló adatok alapján tudott csak dönteni.

IV.

Mindezen megállapítások alapján a Testület állásfoglalásában a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, mert megítélése szerint panaszos alapjoga nem sérült, a rendőri intézkedés alapjogot nem sértett.

Budapest, 2008. december 17.

Dr. Juhász Imre sk.
elnökhelyettes,
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra sk.
testületi tag

Dr. Féja András sk.
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf sk.
testületi tag